

KIRKKOHALLITUKSEN YLEISKIRJE

Nro 3/2011
28.1.2011

SEURAKUNTIEN ARKISTOJA KOSKEVA TAKAUTUVA SEULONTAPÄÄTÖS
SEKÄ TYYPPISEURAKUNTIA KOSKEVAN PÄÄTÖKSEN KUMOAMINEN

Seurakuntien arkistoissa ja maakunta-arkistoissa säilytetään seurakuntiin saapunutta painettua aineistoa, joka on seurakuntien vanhoissa arkistosäännöissä ja -kaavoissa sekä kirjaston järjestämisohjeissa määrätty pysyvästi säilytettäväksi tai, jonka hävittämiseen on ohjeiden mukaan pyydettävä tuomiokapitulilain lupa. Tilanpuutteen takia useat seurakunnat ovat pyytäneet kirkkohallituksesta lupaa painetun aineiston hävittämiseen. Seurakuntien tarkoittamaa aineistoa ovat tyypillisesti kirkollisten viranomaisten kierto- ja yleiskirjeet, Suomen säädöskokoelmat ja asetuskokoelmat sekä kirkolliskokouksen, piispainkokouksen ja pappeinkokousten pöytäkirjat. Osa painetusta aineistosta on määrätty säilytettäväksi sekä seurakunnan kirjastossa että arkistossa.

Nykykäsityksen mukaan asiakirjat arkistoidaan lähettäjäorganisaatiossa eikä vastaanottajaorganisaatiossa. Suomen säädöskokoelmat säilytetään eduskunnan arkistossa, kirkolliskokouksen ja piispainkokouksen pöytäkirjat säilytetään Kirkkohallituksen arkistossa samoin kuin kirkkohallituksen Ohjeet ja tiedotteet sekä Kirkkohallituksen yleiskirjeet. Tuomiokapitulit säilyttävät kiertokirjeet omissa arkistoissaan. Nykyisin nämä asiakirjat ilmestyvät sähköisessä muodossa organisaatioiden verkkosivuilla.

Kirkkohallituksen virastokollegio on 13. päivänä tammikuuta 2011 päättänyt kirkkolain 16 luvun 3 §:n nojalla painetun aineiston takautuvasta seulonnasta seuraavasti:

- 1) Seurakunta voi hävittää tuomiokapitulien ja Kirkkohallituksen kiertokirjeet ja yleiskirjeet sekä Kirkkohallituksen Ohjeet ja tiedotteet, kun niitä ei enää tarvita.
- 2) Arkistolaitos voi hävittää seurakunnan arkiston luovutuksessa tulleet tuomiokapitulien kiertokirjeet ja Kirkkohallituksen yleiskirjeet sekä Kirkkohallituksen Ohjeet ja tiedotteet.
- 3) Seurakunta voi hävittää arkistossa tai kirjastossa säilytetyt asetuskokoelmat ja säädöskokoelmat, kun niitä ei enää tarvita.
- 4) Arkistolaitos voi hävittää seurakunnan arkiston luovutuksessa tulleet asetuskokoelmat ja säädöskokoelmat.
- 5) Seurakunta voi hävittää kirkolliskokouksen, piispainkokouksen ja pappeinkokousten pöytäkirjat ja mietinnöt, kun niitä ei enää tarvita.

- 6) Kirkkohallituksen virastokollegion 18.6.2002 § 244 tekemä päätös tyyppiseurakunnista kumotaan (yleiskirje 27/2002). Tämä koskee Ilomantsin, Isokyrön, Janakkalan, Juvan, Kauniaisten suomalaista, Kiimingin, Laukaan, Ruskon, Sotkamon ja Vöyrin seurakuntia.

Sarjoittain seulptapätös koskee seuraavia seurakuntien arkistosarjoja ja muuta painettua aineistoa:

- J II. b Oman tuomiokapitulien kiörtokirjeet sekä niiden liitteenä lähetetyt ohjesäännöt (arkistosääntö 1939)
  - J II. c-g Muiden kapitulien kiörtokirjeet (arkistosääntö 1939)
  - II Eb Kirkollisten viranomaisten kiörtokirjeet (arkistosäännöt 1954, 1967)
  - II Eb Kirkkohallituksen kiörtokirjeet (arkistosääntö 1985)
  - II Ed Tuomiokapitulien kiörtokirjeet (arkistosääntö 1985)
- Saapuneiden määräyksien, ohjeiden ja suositusten noudattaminen (0. Yleishallinto, AMS 2007)
- Kirkolliskokouksen pöytäkirjat
  - Piispainkokouksen pöytäkirjat
  - Pappeinkokousten pöytäkirjat
  - Suomen säädöskokoelmat
  - Asetuskokoelmat

Vanhat asetuskoelmat ja säädöskokoelmat on perinteisesti säilytetty kirjoiksi sidottuna seurakunnan arkistossa tai seurakunnan arkistoon kuuluvassa kirjastossa. Mikäli seurakunnalla on mahdollisuus, voidaan ne säilyttää edelleen seurakuntakirjaston yhteydessä. Jos seurakunnat eivät tilanpuutteen takia kykene säilyttämään asetus- ja säädöskokoelmia seurakunnan tiloissa, voivat ne tarjota painettua aineistoa oman paikkakuntansa kirjastoille tai museoille. Seurakunnat voivat halutessaan myös lahjoittaa tai myydä vanhoja asetus- ja säädöskokoelmia keräilijöille tai alan harrastelijoille. Seurakunnan arkistomaineiston tallentamisen yhteydessä ei painettua aineistoa enää luovuteta arkistolaitokseen.

Poistettava aineisto voidaan hävittää keräyspaperin joukossa tai polttaa. Arkistoluetteloihin tulee tehdä tarvittavat merkinnät ja arkistonmuodostussuunnitelmaan tarvittavat muutokset.

Lisätietoja antaa tarvittaessa arkistonhoitaja Leena-Maria Siivonen, sähköpostiosoitte etunimi.sukunimi@evl.fi, puh. (09) 1802 238.

KIRKKOHALLITUS

Jukka Keskitalo

Pirjo Pihlaja